

Bijlage VMBO-GL en TL
2013

tijdvak 1

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Tekstboekje

tekst 1

Meisjes vaker ziek van de drank

Meisjes drinken meer dan ooit. Het aantal alcoholvergiftigingen onder meisjes tussen de 15 en 19 jaar is sinds 2005 verdubbeld. Een 'explosieve' toename, aldus Consument en Veiligheid, die de cijfers vrijdag presenteerde. Het aantal jongens dat met een alcoholvergiftiging in het ziekenhuis belandde, nam tussen 2005 en 2010 met 66 procent toe. Jaarlijks worden 24 duizend jongeren tussen de 10 en 24 jaar op de spoedeisende hulp behandeld voor letsel waarbij alcohol in het spel was. Deskundigen maken zich dan ook ernstig zorgen over het alcoholmisbruik onder jongeren en proberen via allerlei wegen deze ontwikkeling te stoppen.

Zo pleiten de ChristenUnie en verschillende verslavingsinstellingen al jaren voor het verhogen van de leeftijd waarop jongeren alcohol mogen kopen, van 16 naar 18 jaar. In 17 van de 27 EU-landen is dit al het geval. Critici zeggen echter dat de handhaving op de huidige leeftijdsgrens van 16 jaar eerst op orde moet zijn.

Vorige week nog stelden GGZ Nederland, Jellinek, het Trimbos-instituut en het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) voor om de accijnzen¹⁾ op bier en wijn in 2013 met 50 procent te verhogen. De verslavingsinstellingen stellen dat er door een accijnsverhoging 5 procent minder alcohol zal worden gedronken, wat weer leidt tot lagere gezondheidskosten.

De grootste verantwoordelijkheid ligt echter niet bij de overheid maar bij ouders, vindt Cees Meijer van Consument en Veiligheid. "Kinderen zijn namelijk helemaal niet bezig met de schade die alcohol in hun jonge hersens veroorzaakt, die denken alleen aan het effect van alcohol op de volgende dag."

Ouders moeten volgens Meijer daarom 'strikte regels' hanteren en daar niet van afwijken. "Het indrinken vindt thuis plaats. Daar moet dus het hele gezin op letten. Als ouder moet je voorkomen dat de grote broer stiekem kratten bier haalt voor zijn jongere broertje of zusje."

Ook moeten tieners niet na hun 16de ineens worden losgelaten. Het opvoeden houdt dan namelijk niet op, waarschuwt Meijer. "Je wilt niet dat tieners zichzelf of elkaar opvoeden."

naar: de Volkskrant van 24 maart 2012

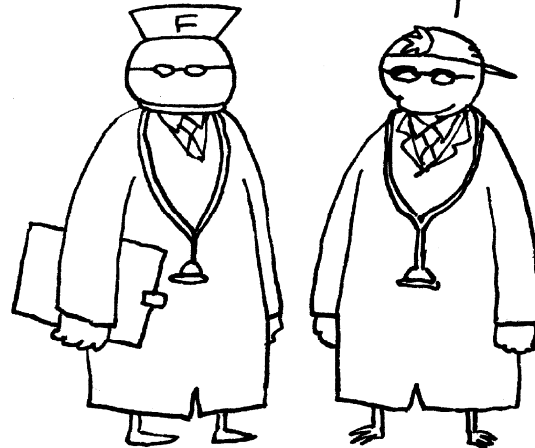
noot 1 accijnzen = belastingen op bijvoorbeeld alcohol en benzine

afbeelding 1

FOKKE & SUKKE WERKEN BIJ DE EERSTE HULP

WIJ ZIJN EIGENLIJK
ALLEEN DOKTER
GEWORDEN

VOOR DE
DRONKEN
MEISJES

RGVT

bron: NRC Handelsblad van 24/25 maart 2012

tekst 2

‘Leeftijdsgrens alcohol naar 18’

Zes op de tien Nederlanders vinden dat de leeftijdsgrens voor het kopen van alcohol moet worden verhoogd naar 18 jaar. Dat blijkt uit een onderzoek van Intomart/GfK in opdracht van de West-Friese gemeenten. De West-Friese gemeenten, waaronder Hoorn en Enkhuizen, hebben bij de minister van Veiligheid en Justitie aangedrongen op het verhogen van de leeftijdsgrens. De Tweede Kamer debatteert binnenkort over aanpassingen van de Drank- en Horecawet.

Eerder liet het kabinet al weten dat tieners onder de 16 jaar die alcohol drinken in de toekomst een boete riskeren, zo staat in een wetsvoorstel.

naar: www.nu.nl van 18 maart 2011

tekst 3

In juni 2011 heeft de Tweede Kamer over de nieuwe Drank- en Horecawet gestemd. De leeftijdsgrens voor alcohol is **niet** verhoogd van 16 naar 18 jaar.

tekst 4

Alcoholbezit onder de zestien strafbaar

Jongeren onder de 16 jaar die op straat rondlopen met alcohol, worden strafbaar. De Tweede Kamer is dinsdag akkoord gegaan met een amendement dat de nieuwe drankwet wijzigt.

Over het voorstel is lang gedebatteerd. Uiteindelijk is besloten dat jongeren onder de 16 jaar niet strafbaar zijn als zij alcohol willen kopen in supermarkten en slijterijen. In dergelijke gevallen zijn alleen de verkopers strafbaar. Eenmaal buiten, is de tiener wel weer strafbaar. In cafés zijn zowel de ondernemer als de jongere strafbaar.

naar: www.nu.nl van 28 juni 2011

tekst 5

Net als veel andere bedrijven maakt biergigant Heineken reclame via Twitter. Vanaf haar Twitteraccount stuurde zij de volgende tweet: “Ik drink alleen Heineken bier op dagen die eindigen op een ‘-g’.”, met daarbij een link naar een afbeelding van een kalender waarop alle dagen van het jaar in het rood zijn omcirkeld.

Naar aanleiding van die tweet moest Heineken verschijnen voor de Reclame Code Commissie (RCC). Bij de RCC was namelijk geklaagd over het feit dat Heineken met de tweet aanzet tot overmatig alcoholgebruik. De RCC oordeelde – in de vorm van een aanbeveling – dat “de tekst in het twitterbericht, met name in combinatie met de afgebeelde kalender, de voorgeschreven terughoudendheid mist (artikel 1, Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken).”

naar: www.mediareport.nl van 30 augustus 2011

tekst 6

'Boete voor comazuiper'

Wie zwaar beschonken of in coma in de ambulance belandt, moet altijd een boete krijgen voor openbare dronkenschap. Bovendien moet deze persoon de gemaakte politiekosten betalen. Dat vindt burgemeester Eberhard van der Laan van Amsterdam.

Amsterdam wijst op de grote maatschappelijke problemen als gevolg van alcoholmisbruik. Van der Laan doet dit in een notitie over buitensporig alcoholmisbruik, die bedoeld is voor een brainstorm die minister Edith Schippers van Volksgezondheid (VVD) binnenkort houdt. Dit meldt Trouw vandaag.

Schippers liet gisteren nog weten dat ze het 'principeel onjuist' vindt om comazuipers voor ziekenhuiskosten te laten opdraaien, zoals vorige week was voorgesteld door Herre Kingma, topman van het Medisch Spectrum Twente. De minister vreest dat een eindeloze discussie als 'eigen schuld, dikke bult' leidraad wordt voor vergoedingen van ziektekosten.

Ook zitten er praktische problemen aan het voorstel. "Het is niet te controleren: een roker kan zeggen dat hij niet rookt. Bovendien: longproblemen kunnen ook andere oorzaken hebben. Als iemand hiv heeft, kan hij naar waarheid zeggen dat hij altijd veilige seks had behalve met zijn echtgenoot. Je weet niet wat die heeft uitgespookt. Als je daarnaar gaat kijken en alles moet controleren, dan grijp je in in de vrijheid van mensen." De minister ziet meer in preventie en het makkelijker maken van gezond leven.

naar: www.powned.tv van 12 en 13 maart 2012